

[Domovská Stránka](#) > ... > [Rodinné Veci a Dedenie](#) > [Majetkové Vzťahy V Manželstve a Registrovanom Partnerstve](#) > [Majetkové Pomery V Manželstve](#) > [Latvia](#)

Majetkové pomery v manželstve

Autor obsahu

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Lotyšsko

1 Existuje v tomto členskom štáte zákonná úprava majetkových pomerov v manželstve? Čo sa v nej stanovuje?

V Lotyšsku sa majetkové režimy manželov upravujú v časti 1 „Rodinné právo“ podkapitole 4 („Majetkový režim manželov“) oddiele I („Právne majetkové režimy manželov“) lotyšského občianskeho zákonníka (*Civillikums*), a to najmä v jeho článkoch 89 – 110.

Manželovi/manželke zostáva majetok, ktorý každému z nich patril pred uzatvorením manželstva, a majetok, ktorý každý z nich nadobudne počas manželstva ako vlastný samostatný majetok. Všetko, čo manželia nadobudnú spoločne počas manželstva alebo každý z nich osobitne, ale pomocou prostriedkov oboch manželov alebo s pomocou konania druhého z nich, je spoločným vlastníctvom manželov; v prípade pochybností sa predpokladá, že dotknutý majetok patrí obom manželom rovnocenne.

Počas trvania manželstva má každý z manželov právo spravovať a používať všetok svoj vlastný majetok – majetok, ktorý vlastnil pred uzatvorením manželstva, ako aj majetok, ktorý nadobudol počas manželstva. Manželia spravujú majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov a nakladajú s ním spoločne, na základe vzájomnej dohody však môže majetok spravovať aj jeden z nich osobitne. Na nakladanie s týmto majetkom zo strany jedného z manželov sa vyžaduje súhlas druhého z nich.

Za vlastný majetok manžela/manželky sa považuje:

1. majetok, ktorý patril manželovi/manželke už pred uzatvorením manželstva, alebo majetok, ktorý manželia zmluvne označili ako vlastný majetok;
2. majetok určený na osobné používanie jedným z manželov alebo potrebný na výkon nezávislej práce;
3. majetok nadobudnutý bezplatne jedným z manželov počas manželstva;
4. príjem z vlastného majetku jedného z manželov, ktoré sa neprevádza na zabezpečenie potrieb rodiny a potrieb spoločnej domácnosti;
5. majetok, ktorým sa nahrádza majetok uvedený v odsekoch 1 až 4.

Povinnosť preukázať, že určitý konkrétny majetok je vlastným majetkom, spočíva na tom z manželov, ktorý to tvrdí. Skutočnosť, že nehnuteľný majetok je vlastným majetkom jedného z manželov, sa uvádza v katastri nehnuteľností.

2 Ako si môžu manželia usporiadať majetkové pomery v manželstve? Aké sú v tomto prípade formálne požiadavky?

Manželia môžu stanoviť, upraviť alebo zrušiť svoje majetkové práva prostredníctvom dohody o majetkovom režime manželov, a pred uzatvorením manželstva alebo počas neho.

Strany dohody o majetkovom režime manželov môžu namiesto právneho majetkového režimu manželov

(článok 89 a nasledujúce články občianskeho zákonníka) uplatniť režim podielového spoluvlastníctva počas manželstva (článok 117 a nasledujúce články občianskeho zákonníka) alebo zaviesť režim neobmedzeného spoločného majetku manželov (článok 124 a nasledujúce články).

Ak sa dohodou o majetkovom režime manželov zavádza režim neobmedzeného spoločného majetku manželov, majetok, ktorý patril každému z manželov pred uzatvorením manželstva, a majetok, ktorý každý z nich nadobudol počas manželstva, sa spojí do spoločného nedeliteľného celku, ktorý jednotlivo nepatrí ani jednému z manželov. Dohodou o majetkovom režime manželov, ktorou sa zavádza režim neobmedzeného spoločného majetku manželov, manželia určujú, kto z nich bude správcom režimu (manžel, manželka alebo obaja spoločne). Ak je správcom režimu jeden z manželov, môže v súlade s obmedzeniami stanovenými v článku 128 použiť majetok bez odôvodnenia a nakladať s ním vo vlastnom mene, pričom je jeho povinnosťou znášať náklady rodiny a náklady spoločnej domácnosti.

Ak sa dohodou o majetkovom režime manželov zakotvuje režim podielového spoluvlastníctva počas manželstva, každý z manželov si nielen ponecháva majetok, ktorý mu patril pred uzatvorením manželstva, ale môže aj nadobúdať, používať a nakladať s majetkom jednotlivo, nezávisle od druhého z nich.

3 Je slobodná vôľa ako si usporiadať majetkové pomery v manželstve nejako obmedzená?

Manžel/manželka môže určiť, že jeho/jej majetok alebo jeho/jej časť majetku v spoluvlastníctve manželov má spravovať druhý z manželov, ktorý je povinný zachovávať a chrániť tento majetok všetkými dostupnými prostriedkami. Ak je spoločný nehnuteľný majetok manželov zaznamenaný v katastri nehnuteľností pod menom jedného z manželov, predpokladá sa že druhý z nich určil, že jeho podiel tohto majetku má spravovať ten z manželov, pod ktorého menom je majetok zaznamenaný.

Ten z manželov, ktorý spravuje budovy, ktoré patria druhému z manželov, musí nielen vykonávať potrebné opravy, ale aj ich zlepšovať v rozsahu, v akom to umožňuje príjem z majetku druhého z nich.

Nehnuteľný majetok jedného z manželov môže druhý z nich prenajať na obdobie najviac troch rokov, a to bez zaznamenania takejto dohody v katastri nehnuteľností. Na to, aby jeden z manželov mohol nakladať s položkami majetku druhého z manželov, ktoré spravuje, takým spôsobom, pri ktorom jeho úkony presahujú bežné hranice správy majetku, musí tento manžel/manželka získať súhlas druhého z manželov.

Obaja manželia majú povinnosť znášať náklady rodiny a náklady spoločnej domácnosti z majetku v spoluvlastníctve manželov. Ak majetok v spoluvlastníctve manželov nepostačuje na zabezpečenie rodiny, každý z manželov môže od druhého z nich vyžadovať, aby prispieval na náklady rodiny a náklady spoločnej domácnosti spôsobom zodpovedajúcim jeho osobným finančným okolnostiam. Ak manželia žijú oddelene, jeden z manželov môže v prípade potreby požadovať od druhého z nich prostriedky zodpovedajúce jeho osobným finančným okolnostiam na zaistenie predchádzajúcej životnej úrovne žiadateľa.

Veno dané žene v prípade manželstva zo strany jej rodičov, príbuzných alebo iných osôb je majetkom manželky, aj keď je odovzdané manželovi.

Za osobný majetok jedného z manželov sa považuje:

1. majetok, ktorý patril manželom už pred dátumom uzavretia manželstva;
2. majetok, ktorý bol získaný vo forme daru alebo dedičstva po dátume uzavretia manželstva;
3. majetok určený na výlučne osobné používanie jedným z manželov;
4. majetok, ktorý manžel/manželka potrebuje na výkon svojho povolania;
5. majetok získaný ako náhrada škody, ako aj každý dôchodok súvisiaci s čiastočnou alebo úplnou stratou schopnosti pracovať;
6. majetok získaný na základe ceny prevodu alebo výmeny osobného majetku za predpokladu, že táto skutočnosť je výslovne uvedená v čase nadobudnutia.

Do režimu bezpodielového spoluvlastníctva manželov patrí aj tento majetok:

1. zisky dosiahnuté každým z manželov, prijaté a neminuté v čase zániku spoluvlastníctva manželov;
2. príjmy zo samostatných činností každého z manželov, ak nie sú minuté v čase zániku spoluvlastníctva

manželov;

3. všetky obchodné činnosti spoločne riadené manželmi a zriadené po dátume uzavretia manželstva.

Za správu majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov a za zastupovanie v súdnom konaní v súvislosti s úkonmi týkajúcimi sa tohto majetku zodpovedajú obaja manželia samostatne, zatiaľ čo za úkony mimoriadnej správy zodpovedajú spoločne.

4 Aké sú právne účinky rozvodu, rozluky alebo zrušenia majetkových pomerov v manželstve?

Právne majetkové vzťahy medzi manželmi zanikajú:

1. na základe dohody medzi manželmi;
2. v prípade úmrtia jedného z manželov;
3. v prípade rozvodu alebo v rámci existujúceho manželstva - na základe žiadosti jedného z manželov, ak dlhy druhého z manželov prekročia hodnotu jeho vlastného majetku alebo ak v dôsledku jeho konania hrozí značné zníženie alebo strata majetku.

Pri rozdelení majetku v spoluvlastníctve manželov sa berie do úvahy všetok majetok manželov, ktorý nie je považovaný za vlastný majetok jedného z manželov, a to konkrétne hnutelný a nehnuteľný majetok so všetkým príslušenstvom, ako aj pohľadávky a záväzky manželov.

Majetok v spoluvlastníctve manželov sa delí na základe všeobecných ustanovení týkajúcich sa postupov vysporiadania vlastníctva (článok 731 a nasl.).

5 Aké sú dôsledky úmrtia jedného z manželov na majetkové pomery v manželstve?

Ak zákonné majetkové vzťahy zaniknú úmrtím jedného z manželov, po odčlenení podielu pozostaleho manžela/manželky prechádza podiel zosnulého manžela/manželky na dedičov.

Pozostalý manžel/manželka dedí po zosnulom bez ohľadu na formu majetkového vzťahu, ktorý sa uplatňoval medzi manželmi počas manželstva.

Manžel/manželka nadobúda podiel dieťaťa, ak počet detí, ktoré vyjadrili záujem dedič, je menší ako štyri. V prípade že záujem dedič vyjadrili štyri alebo viaceré deti, však získava štvrtinový podiel.

6 Ktorý orgán má právomoc rozhodovať vo veci majetkových pomerov v manželstve?

Právomoc majú súdne orgány v súlade so všeobecnými pravidlami.

7 Aké sú dôsledky majetkových pomerov v manželstve na právne vzťahy medzi jedným z manželov a treťou osobou?

Manželia zodpovedajú za záväzky, ktoré prijali spoločne s cieľom zabezpečiť potreby rodiny alebo potreby spoločnej domácnosti, a to v rozsahu ich spoločného majetku a každý z nich v rozsahu vlastného majetku, ak spoločný majetok nepostačuje.

Manžel/manželka zodpovedá za záväzky, ktoré prijal/prijala jednotlivo s cieľom zabezpečiť potreby rodiny alebo potreby spoločnej domácnosti, a to v rozsahu vlastného majetku, ak spoločný majetok manželov nepostačuje. Druhý z manželov zodpovedá za tieto záväzky v rozsahu vlastného majetku, len ak sa protiplnenie prijaté na základe jeho záväzku použilo na zabezpečenie potrieb rodiny alebo potrieb spoločnej domácnosti.

Manžel/manželka zodpovedá za záväzky v dôsledku svojich protiprávných činov najskôr v rozsahu svojho vlastného majetku, ak to však nepostačuje, v rozsahu svojho podielu na spoločnom majetku manželov.

Manžel/manželka zodpovedá za záväzky, ktoré prijal/prijala na vlastný účet alebo bez súhlasu druhého z manželov, najskôr v rozsahu svojho vlastného majetku, ak to však nepostačuje, v rozsahu svojho podielu na spoločnom majetku manželov.

Majetok jedného z manželov sa nepoužíva na splnenie záväzkov druhého z manželov. Ak v súvislosti s dlhmi jedného z manželov začne vymáhacie konanie voči vlastnému majetku druhého z manželov, tento druhý z manželov môže požadovať, aby sa takýto majetok vylúčil z vymáhacieho konania. Ak v súvislosti s dlhmi jedného z manželov začne vymáhacie konanie voči spoločnému majetku manželov, druhý z manželov môže požadovať, aby sa majetok rozdelil a jeho podiel sa vylúčil z vymáhacieho konania.

Rozdelenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov nezbavuje veriteľov manželov ich práv. Práva nadobudnuté tretími stranami zostávajú účinné.

8 Krátky opis postupu rozdelenia majetkových pomerov v manželstve v tomto členskom štáte vrátane ich vysporiadania a zániku.

Ak sa v existujúcom manželstve rozdelil spoločný majetok manželov, na ich majetkové vzťahy sa uplatňujú ustanovenia zakotvujúce režim podielového spoluvlastníctva počas manželstva (článok 117 a nasledujúce).

Ak sa dohodou o majetkovom režime manželov zakotvuje režim podielového spoluvlastníctva počas manželstva, každý z manželov si nielen ponecháva majetok, ktorý mu patril pred uzatvorením manželstva, ale môže aj nadobúdať, používať a nakladať s majetkom jednotlivo, nezávisle od druhého z nich.

9 Aký je postup a dokumenty alebo informácie, ktoré sa zvyčajne vyžadujú na účely registrácie nehnuteľného majetku?

Na to, aby dohody o majetkovom režime manželov mali záväzný účinok z hľadiska tretích strán, musia byť zaregistrované v registri majetkových režimov manželov a v súvislosti s nehnuteľným majetkom v katastri nehnuteľností.

Povinnosť preukázať, že určitý konkrétny majetok je vlastným majetkom, spočíva na tom z manželov, ktorý to tvrdí. Skutočnosť, že nehnuteľný majetok je vlastným majetkom jedného z manželov, sa uvádza v katastri nehnuteľností.

Skutočnosť, že nehnuteľný majetok patrí do režimu bezpodielového spoluvlastníctva manželov, sa zaznamená v katastri nehnuteľností. Každý z manželov môže požadovať, aby sa práva k nehnuteľnému majetku, ktorý je súčasťou režimu bezpodielového spoluvlastníctva manželov, zaznamenali v katastri nehnuteľností pod menami oboch manželov.

Ak sa v existujúcom manželstve rozdelil spoločný majetok manželov, na ich majetkové vzťahy sa uplatňujú ustanovenia zakotvujúce režim podielového spoluvlastníctva počas manželstva. Zmluvy a súdne rozsudky nadobúdajú záväzný účinok voči tretím stranám po ich zaznamenaní do registra majetkových režimov manželov alebo v prípade nehnuteľného majetku po zaznamenaní do katastra nehnuteľností.

Výpisy záznamov v registri majetkových režimov manželov sa na informačné účely bezodkladne zverejňujú v úradnom vestníku a oznámenia týkajúce sa nehnuteľného majetku sa oznamujú Úradu katastra nehnuteľností na účely ich zaznamenania v katastri nehnuteľností.

Posledná aktualizácia: 25/06/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.